

PROGRAM ADAPTACJI DZIECI W SZKOLE PODSTAWOWEJ W TRAWNIKACH

Edukacja najmłodszych uczniów powinna umiejętnie splatać naukę z zabawą, by w łagodny sposób wprowadzić ich w świat szkoły.

ASPEKTY PRAWNE:

Podstawa programowa dla klas I-III szkoły podstawowej - ROZPORZĄDZENIE MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.

- Od 1 września 2009 r. każde dziecko sześciolatnie ma prawo do nauki w pierwszej klasie szkoły podstawowej.
- Od 1 września 2014 r. każde dziecko sześciolatnie ma obowiązek nauki w pierwszej klasie szkoły podstawowej.

Dzieci, które przekraczają po raz pierwszy próg szkoły rozpoczynają w swoim życiu nowy, niejednokrotnie trudny etap. Naszym zadaniem jest ułatwienie im wejścia w nową rolę. Aby nasze starania przyniosły zamierzone skutki, należy połączyć działania wielu środowisk: rodzinnego, szkolnego i lokalnego. Odnalezienie się w roli ucznia szkoły podstawowej, wymaga nauczania się i zdobycia wielu nowych umiejętności społecznych, poznawczych jak i emocjonalnych. Przejście z przedszkola do szkoły to dla dzieci ważna chwila w życiu. Aby dziecko jak najłagodniej przeszło ten etap powinno mieć oparcie w rodzicach, nauczycielach przedszkoli i szkół.

Program adaptacyjny dzieci sześciolatków ma za zadanie pomóc w tym przełomowym momencie życia. Program ten określa system wzajemnych oddziaływań pedagogicznych oraz organizacyjnych przedszkola, szkoły i rodziny w celu stworzenia lepszego startu przedszkolaka do środowiska szkolnego. Adaptacja bowiem to proces uzyskiwania równowagi między potrzebami dziecka, jego domem rodzinnym, a otoczeniem. Oddziaływanie szkoły musi być nastawione zarówno na dzieci jak i na ich rodziców.

Głównym celem jest ułatwienie, nowo przyjętym do szkoły, startu poprzez wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju dziecka w aspekcie społecznym zgodnie z jego możliwościami rozwojowymi. Ważną rolę pełni postawa wychowawcy wobec dziecka przychodzącego do szkoły. Swoim zachowaniem, słowami, mimiką, gestami powinien wzbudzać zaufanie dziecka – przyszłego ucznia, zainteresować go, a przede wszystkim zaspokoić potrzebę poczucia bezpieczeństwa. Dziecko oczekuje, aby poświęcić mu czas i uwagę, zwłaszcza w sytuacjach niepewnych. A do takich ważnych i jednocześnie trudnych chwil należą pierwsze dni w szkole.

CELE OGÓLNE:

- Wspieranie dziecka oraz jego rodziców w nowej sytuacji.
- Stworzenie atmosfery poczucia bezpieczeństwa, wspólnej dobrej zabawy oraz pozytywnego nastawienia do szkoły.
- Stworzenie możliwości bliższego poznania placówki szkolnej oraz jej oferty edukacyjno – wychowawczej i opiekuńczej.
- Zapewnienie dzieciom lepszych szans edukacyjnych poprzez wspieranie ich ciekawości, aktywności i samodzielności,
- Włączenie rodziców do wspólnego procesu wychowawczego oraz czynnego udziału w życiu szkoły i klasy.

CELE POŚREDNIE:

- Ukazanie rodzicom potrzeb emocjonalnych dzieci;
- Ułatwienie startu szkolnego dzieciom i ich rodzicom;
- Obniżenie lęku dziecka przed rozstaniem z rodzicami;
- Skrócenie czasu adaptacji dziecka w szkole;
- Nawiązanie relacji z rodzicami;
- Integracja szkoły ze środowiskiem przedszkolnym dzieci;
- Wymiana doświadczeń pomiędzy nauczycielami placówek.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- poznaje nauczycieli uczących w szkole oraz pozostałych pracowników,
- wie do kogo należy zwrócić się w trudnych sytuacjach,
- potrafi samodzielnie poruszać się po szkole,
- uczestniczy w zajęciach wyrównujących szanse edukacyjne:
- korzysta z pomocy pedagoga, psychologa, logopedy, pielęgniarki
- bierze chętnie udział w zajęciach szkolnych (informatyka, zajęcia biblioteczne, turnieje, przedstawienia itp.),
- uczestniczy w konkursach na terenie szkoły,
- korzysta z nowoczesnych środków dydaktycznych,
- korzysta z zajęć opiekuńczych świetlicy, z biblioteki szkolnej oraz domowych obiadów ze szkolnej kuchni.
- współdziała i integruje się w zespole klasowym,
- w miarę samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań;
- właściwie zachowuje się wobec dorosłych i grupy rówieśniczej,
- przestrzega przyjętych zasad,
- szanuje cudzą odrębność i jest tolerancyjny,
- nabywa poczucia własnej wartości,
- nie boi się sytuacji nowych,
- nawiązuje dobre relacje z nauczycielami,
- sukcesywnie nabywa umiejętności korzystania z różnych sprzętów i pomieszczeń,
- wyrabia orientację czasową w rozkładzie dnia w szkole,
- poznaje zasady funkcjonowania szkoły,

Nauczyciel:

- zna metody pracy nauczyciela w grupie przedszkolnej,
- zna metody pracy z dzieckiem sześciolatkiem w klasie pierwszej,
- współpracuje z nauczycielem przedszkola (wspólna wymiana spostrzeżeń),
- zna rodziców swoich wychowanków i współpracuje z nimi w procesie adaptacyjnym i wychowawczym.
- nawiązuje dobre relacje z rodzicami, ułatwiającymi dalszą współpracę,
- pozyskuje rodziców do aktywnej współpracy z nauczycielami i szkołą,
- dba o dobre samopoczucie dziecka w szkole,
- troszczy się o bezpieczeństwo dzieci w szkole,
- nauczyciel zna dziecko i może w pełni zapewnić mu właściwą opiekę i rozwój,
- realizuje treści programowe zgodne z podstawą programową,

Rodzic:

- zna ofertę edukacyjną i opiekuńczą szkoły,
- zna pracowników szkoły i warunki lokalowe,
- nawiązuje dobre relacje z nauczycielem oraz innymi rodzicami ułatwiające współpracę
- przekazuje arkusz z informacjami o dziecku nauczycielowi z przedszkola nauczycielowi ze szkoły.

PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA:

- Dziecko czuje się bezpiecznie w murach szkoły,
- Swobodnie porusza się po budynku szkolnym,
- Wie, jak funkcjonuje szkoła,
- Dziecko bezstresowo staje się uczniem,
- Szanuje nauczyciela i kolegów w klasie,
- Dziecko jest akceptowane, wie co świadczy o jego wyjątkowości,
- Nie ma uprzedzeń do innych, porozumiewa się ze wszystkimi w klasie,
- Uczestniczy w tworzeniu zasad zachowania,
- Potrafi pracować w zespole, umie słuchać innych,
- Wie, że każdy jest inny i ma do tego prawo,
- Rodzic ma poczucie bezpieczeństwa o swoje dziecko,
- Rodzic współpracuje z nauczycielem,
- Rodzice czynnie uczestniczą w życiu klasowym.

TREŚCI PROGRAMU:

Treści programu	Forma realizacji
Pomoc w zaakceptowaniu roli ucznia, odpowiedzialnego za powierzone zadania	Rozmowy
Nawiązanie bliskiego i serdecznego kontaktu z nauczycielem i innymi dziećmi	Zabawy integrujące
Pomoc dziecku w odnajdywaniu jego miejsca w grupie rówieśniczej i społeczności szkolnej	Zabawy integrujące
Przestrzeganie określonych zasad zachowania się w szkole	Zawarcie "klasowej umowy"
Prezentowanie własnej osoby	Zabawy zapoznawcze
Stwarzanie okazji do gromadzenia informacji na temat samego siebie. Porównywanie własnego wyglądu z wyglądem innych dzieci z jednoczesnym uznaniem własnej odrębności	Zajęcia, zabawy, rozmowy, obserwacje
Ocena swojej działalności	Samoocena

Poznanie i nazywanie swoich stanów emocjonalnych oraz nabywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach przykrych przez wspólną rozmowę z nauczycielem i dziećmi	Rozmowa, pokaz, drama
Uczestnictwo w zabawach i grach zespołowych	Gry i zabawy zespołowe
Uczestniczenie w sytuacjach, kiedy nabywa się przekonania, że wiele zależy ode mnie. Nabywanie właściwego stosunku do innych dzieci.	Zajęcia, rozmowa
Rozumienie znaczenia takich wartości jak: tolerancja, życzliwość, koleżeństwo	Rozmowy
Kształtowanie poszanowania dla innych dzieci i pracowników szkoły	Rozmowy
Ostrożne, uważne i swobodne poruszanie się po sali i innych pomieszczeniach szkoły	Zwiedzanie budynku szkoły, pokaz, rozmowa, znaczki graficzne
Reagowanie na wezwania i polecenia nauczyciela	Rozmowa, obserwacja przez nauczyciela
Utrzymanie porządku w sali	Rozmowa, pokaz
Stwarzanie sytuacji sprzyjających integracji rodziców między sobą i ze szkołą, nauczycielem. Organizacja imprez klasowych, udział rodziców w wyjściach poza teren szkoły, zajęcia otwarte.	Zajęcia, zabawy
Przyzwyczajanie dzieci do współpracy i współdziałania w grupie	Zajęcia, zabawy
Uświadomienie konieczności poszanowania cudzej własności	Rozmowa, pokaz
Wycieczki i wyjścia organizowane wspólnie z uczniami kl. I – III	Wyjścia i wycieczki

Bierne i aktywne uczestniczenie dzieci w przedstawieniach szkolnych.	Obserwacja i aktywny udział
Umożliwienie dzieciom udziału w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych na terenie szkoły	Kółka zainteresowań, zajęcia pozalekcyjne
Spotkanie wychowawcy z rodzicami, przedstawienie planowanych zadań nauki, ustalenie form kontaktów, informacji dotyczącej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zapoznanie z planowanymi warunkami nauki.	Zebrania z rodzicami

Podsumowanie

Gotowość szkolna dziecka u progu pierwszej klasy jest rezultatem wspólnych, nakładających się na siebie przez wiele lat oddziaływań środowiska rodzinnego, sąsiedzkiego i przedszkolnego, a później szkolnego. Pomimo odmiennej natury funkcji i zadań tych tak różnych środowisk, celem nadrzędnym rodziny (rodziców) i instytucji (przedszkola i szkoły) zawsze jest dobro dziecka, tak w aspekcie wychowawczym, jak edukacyjnym. Dobro dziecka musi być rozumiane podwójnie: aktualnie czyli „tu i teraz” jako jego dobre samopoczucie i w dalszej perspektywie – jako jego pomyślny rozwój.

Aktywna współpraca szkoły (dyrekcji, nauczycieli, różnych specjalistów) i rodziców pozwala na stałe i systematyczne monitorowanie rozwoju sześciolatka i siedmiolatka, trafną ocenę jego dokonań, ale i wychwytywanie na czas sygnałów niepokojących, wreszcie umożliwia wspieranie, gdy trzeba i udzielanie fachowej pomocy. Przynosi wymierne korzyści w postaci zadowolenia dziecka z realizowania przez nie nowej roli – ucznia, zadowolenia rodziców z tego, że dziecko dobrze sobie radzi i czyni postępy, wreszcie zadowolenia nauczycieli z efektów swojej pracy, radości dzieci i uznania ze strony ich rodziców.